

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด

ครูคณิตา หนูนอนันต์

ประโยชน์เพื่อการสื่อสาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

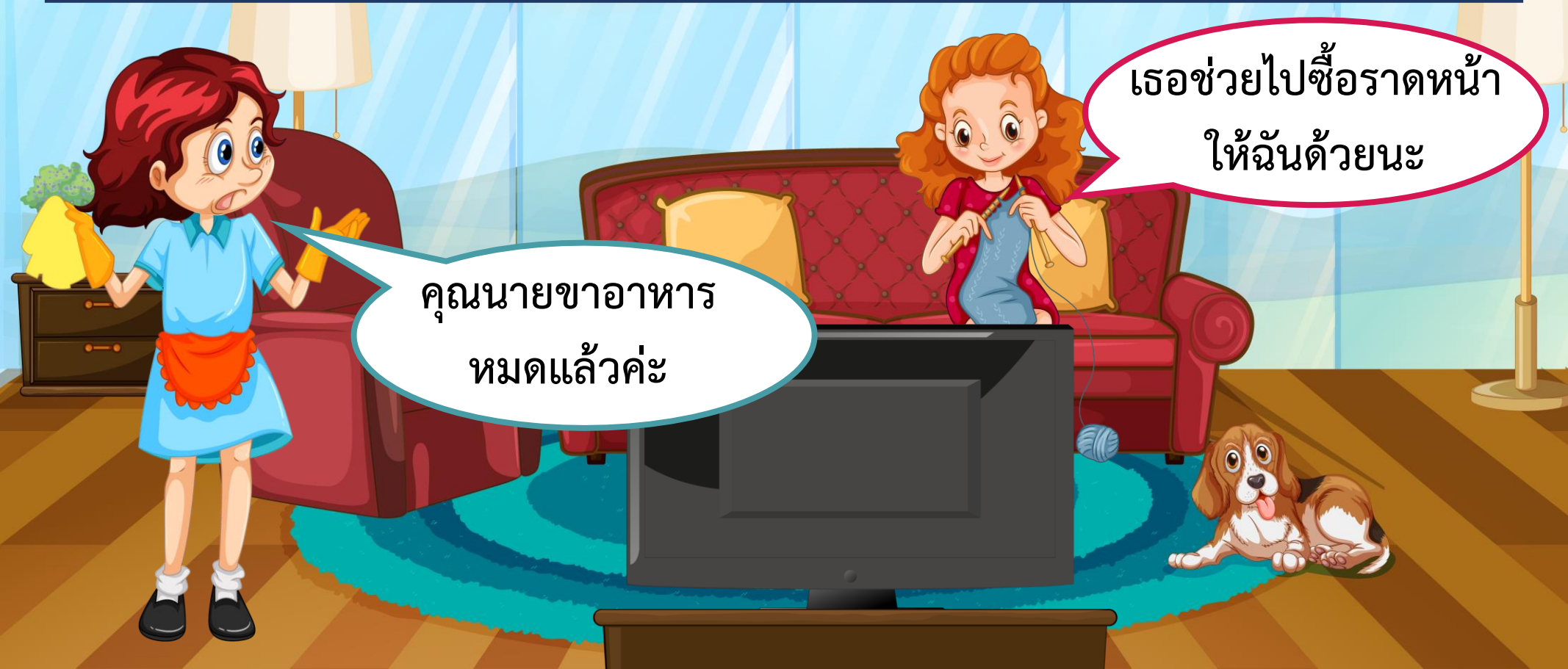
๑. บอกลักษณะของประโยคเพื่อการสื่อสารได้
๒. แต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้
๓. บอกประโยชน์ และความสำคัญของประโยคเพื่อการสื่อสาร

อ่าน ฟัง ตั้งใจ
“อะไรก็ได้”

กลางวันวันหนึ่ง ขณะที่คุณนายสุดสวยกำลังนั่งดูรายการทางโทรทัศน์
อยู่นั้น แจ้วซึ่งเป็นสาวรับใช้ได้เดินเข้ามาบอกคุณนายสุดสวยว่า...

คุณนายขาอาหาร
หมดแล้วค่ะ

เธอช่วยไปซื้อราดหน้า
ให้ฉันด้วยนะ

แจ้วเดินไปร้านราดหน้าที่ปากซอยแต่วันนี้ร้านราดหน้าปิด
แจ้วจึงเดินกลับมาบอกคุณนายสุดสวैया...

คุณนายขา
วันนี้ร้านราดหน้าไม่เปิดขายค่ะ

ซื้ออะไรมาก็ได้จ๊ะ

แจ้วจึงเดินไปที่ปากซอย ร้านอาหารต่าง ๆ ไม่เปิดขาย
แจ้วจึงซื้อลอตเตอรี่มาให้คุณนายสุดสวย

คุณนายขา
แจ้วซื้อลอตเตอรี่มาให้ค่ะ

เธอจะให้ฉันกินลอตเตอรี่
หรือไงจ๊ะ

หลายวันต่อมา ขณะที่คุณนายสุดสวยกำลังดูรายการโทรทัศน์ ได้เปิดไปที่
ช่องการออกเลขรางวัล คุณนายสุดสวยจึงนำลอตเตอรี่ที่แจ๋วซื้อมาให้มาตรวจ
คุณนายสุดสวยดีใจมาก ๆ เพราะถูกรางวัล

ต่อมากลางวันวันหนึ่ง ขณะที่คุณนายสุดสวยกำลังดูรายการโทรทัศน์ อยู่
แจ๋วเดินเข้ามาถามคุณนายสุดสวยว่า

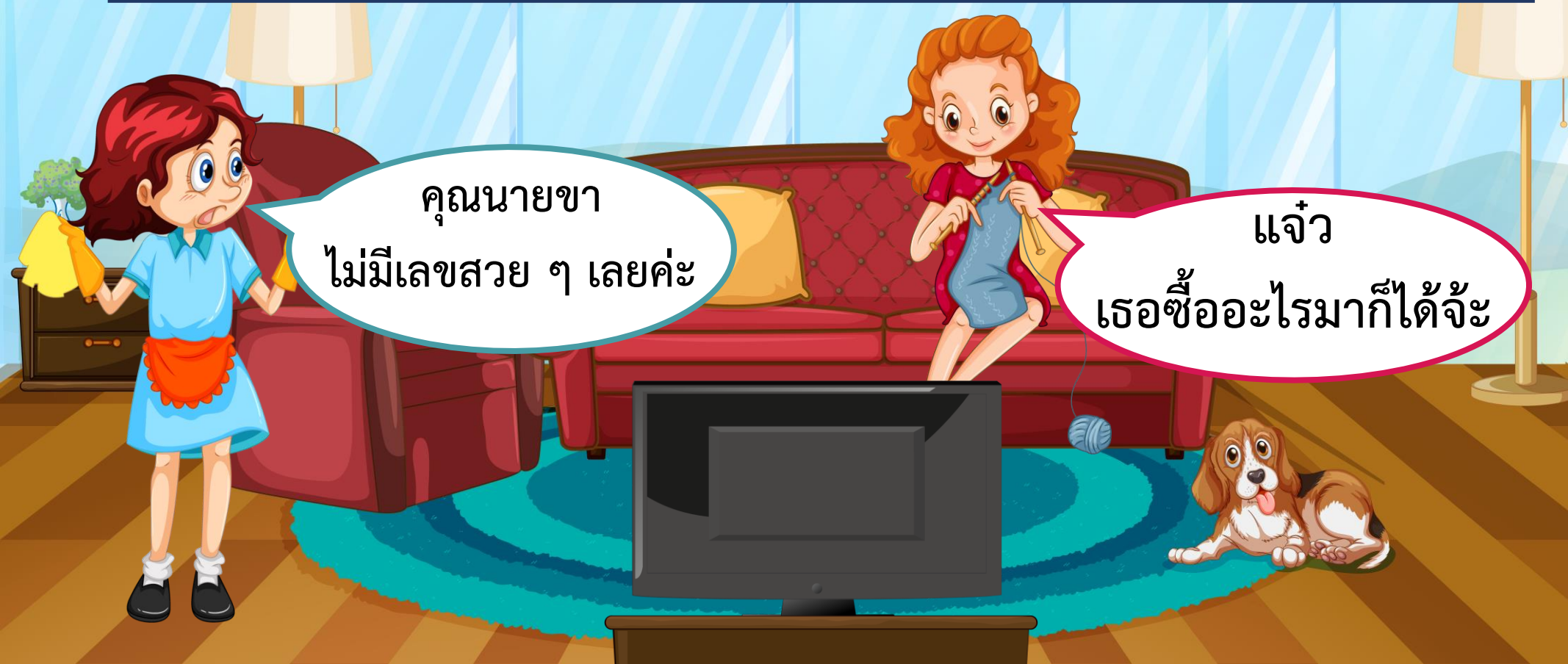
คุณนายขา
วันนี้รับอะไรดีคะ

ฉันต้องการลอตเตอรี่ ๑ ใบ
ขอเลขสวย ๆ นะจ๊ะ”

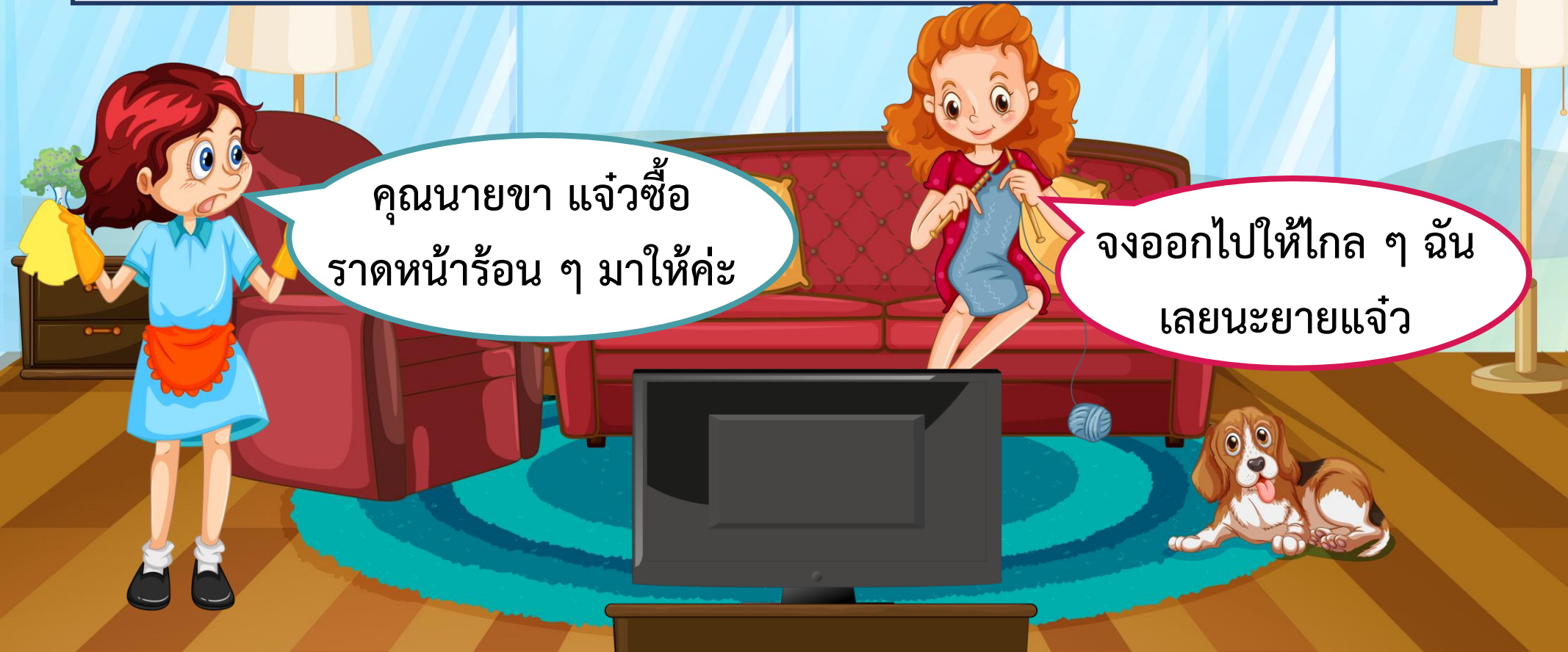
แจ้วเดินออกไปที่หน้าปากซอยอีก แต่ดูลอตเตอรี่แล้ว
ไม่มีเลขสวย ๆ เลย แจ้วจึงเดินกลับไปบอกคุณนายสุดสวยว่า...

คุณนายขา
ไม่มีเลขสวย ๆ เลยค่ะ

แจ้ว
เธอซื้ออะไรมาก็ได้จ๊ะ

แจ้วจึงเดินไปที่ปากซอยอีก แจ้วเห็นร้านราดหน้าเปิดขาย
จึงซื้อราดหน้ามาให้คุณนายสุดสวย

คำถามกระตุ้นความคิด

จากเรื่องนี้ นักเรียนมองเห็นปัญหาอะไรบ้าง
ในการสื่อสารระหว่างคุณนายสุดสวยกับแจ้ว
ประโยคใดที่ทำให้เกิดปัญหา

พบลักษณะของประโยคเพื่อการสื่อสาร อะไรบ้าง ลองยกตัวอย่าง

ประโยคบอกเล่า

คุณนายขาอาหารหมดแล้วค่ะ

ประโยคปฏิเสธ

คุณนายขา วันนี้ร้านราดหน้าไม่เปิดขายค่ะ

ประโยคคำถาม

คุณนายขาวันนี้รับอะไรดีคะ

พบลักษณะของประโยคเพื่อการสื่อสาร อะไรบ้าง ลองยกตัวอย่าง

ประโยคขอร้อง

แจ้วช่วยไปซื้อราดหน้าให้ฉันด้วยนะ

ประโยคคำสั่ง

จงออกไปให้ไกล ๆ ฉันเลยนะยายแจ้ว

ประโยคแสดง
ความต้องการ

ฉันต้องการลอตเตอรี่ ๑ ใบ

ทบทวน ชวนรู้ สู่ประโยคเพื่อการสื่อสาร

ประโยค ๓ ลักษณะ

ประโยคแจ้งให้ทราบ

ประโยคถามให้ตอบ

ประโยคบอกให้ทำ

ประโยคแจ้งให้ทราบ

ประโยคบอกเล่า

หมายถึง ประโยคที่ต้องการแจ้งให้ทราบว่า
ใคร ทำอะไร เกิดอะไร ที่ไหน กับใคร เมื่อไร เช่น

บ้านของฉันสร้างด้วยไม้มะค่าทั้งหลัง

พ่อชอบปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้

ฝนกระหน่ำ ทำน้ำท่วม อ่วมภาคเหนือ และอีสาน

ประโยคปฏิเสธ

หมายถึง ประโยคที่เพิ่มคำว่า *ไม่ มิใช่ ไม่ใช่ มิได้* หรือ *ไม่ได้* หน้าคำกริยาในประโยค เพื่อบอกความปฏิเสธ เช่น

ผมไม่ยอมนะ ถ้าตอบโจทย์คณิตศาสตร์ข้อนี้ผิด

ยายไม่ได้ไปชมการแสดงเพลงพื้นบ้านเมื่อคืนนี้

หน้าหนาวปีนี้ไม่หนาวเลย

ประโยคแสดงความต้องการ

หมายถึง ประโยคที่ใช้บอกความต้องการของตนเอง
ให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า *อยาก* *ต้องการ* *ประสงค์* ฯลฯ เช่น

ออกัสอยากไปปิ่นเขาล้อมหมวก

กิตติทัตต้องการไก่ชนตัวงามของศุภชัย

เราทุกคนประสงค์ที่จะช่วยเหลือชาวไทยทั่วประเทศที่ประสบเหตุเภทภัย

ประโยคถามให้ตอบ

ประโยคคำถาม

หมายถึง ประโยคที่มีการแสดงคำถามอยู่ใน
ประโยค ผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารตอบ เช่น

ทำไม อรินราชไม่มาโรงเรียน

นวลพลอยากรำหน้ากลองยาวไหม

เจมมีวิธีการในการอ่านจับใจความอย่างไร

ประโยคบอกให้ทำ

ประโยคขอร้อง

หมายถึง ประโยคที่มีการขอร้องให้ผู้อื่น ทำอย่าง
หนึ่งอย่างใด มักมีคำว่า *กรุณา โปรด ช่วย* ฯลฯ เช่น

กรุณา ฟังครูให้จบ

โปรด ช่วยรักษาคนดี เชิดชูคนที่เสียสละ

ช่วย อยู่ในความสงบ เมื่อการแสดงเริ่มขึ้น

ประโยคคำสั่ง

หมายถึง ประโยคที่ใช้สั่งให้ใครทำอย่างใดอย่างหนึ่ง
อาจสั่งให้ทำ หรือไม่ให้ทำก็ได้ มักมีคำว่า **ห้าม อย่า จง**

เช่น

ห้ามรับประทานอาหารเลี๊ยงดัง

อย่าลืมทำการบ้านด้วยนะครับ

จงทำดี จงทำดี จงทำดี

ชมภาพ ทราบความ ตามด้วยแต่งประโยค

กรุณาอย่าขึ้นบนสนามหญ้า

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง
ประโยคเพื่อการสื่อสาร

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ดูแลการทำงานของนักเรียน
๒. ให้คำแนะนำนักเรียน
ในการทำงาน
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
ของใบงาน

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน หัด คิด พิจารณา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
 รายวิชา ภาษาไทย รหัส ท๖๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร จากข้อมูลที่กำหนดให้

๑. ประโยคบอกเล่า
๒. ประโยคคำสั่ง
๓. ประโยคปฏิเสธ
๔. ประโยคขอเรื่อง
๕. ประโยคคำถาม
๖. ประโยคแสดงความต้องการ

ชื่อ ชั้น เลขที่

ใบงาน

เรื่อง

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

ตรวจสอบ ชอบแนวทาง

๑. ประโยคบอกเล่า

..... สสส. ได้รับรองศักยภาพกิจกรรมเสี่ยงโควิด ๑๙

๒. ประโยคคำสั่ง

..... ห้ามใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่นเพื่อลดการติดเชื้อ

๓. ประโยคปฏิเสธ

..... ผู้ป่วยโควิดไม่ควรพบปะผู้คน

๔. ประโยคขอร้อง

..... กรุณาสวมหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้านทุกครั้ง

๕. ประโยคคำถาม

..... เราสามารถถอด หอม และจับมือผู้อื่นได้หรือไม่

๖. ประโยคแสดงความต้องการ

..... ฉันอยากได้เจลล้างมือ ๑๐ ขวด

ประโยชน์ผ่าน สื่อสารสำเร็จ

คำถามน่าคิด ชวนพิจารณา

การศึกษาเรื่องประโยชน์เพื่อการสื่อสาร
มีความสำคัญอย่างไร

เพื่อที่จะใช้ประโยชน์เพื่อการสื่อสาร
ให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับโอกาส

คำถามน่าคิด ชวนพิจารณา

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้ผู้ส่งสาร และ
ผู้รับสาร มีความเข้าใจตรงกัน การสื่อสาร
จึงประสบผลสำเร็จ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ลักษณะของประโยค

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน เรื่อง ลักษณะของประโยค

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

